

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-20/17 Procedura inițiată de Vincent Pierre Oberle

(cerere de decizie preliminară formulată de Kammergericht Berlin)

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie civilă – Regulamentul (UE) nr. 650/2012 – Articolul 4 – Competența generală a unei instanțe judecătorești dintr-un stat membru de a hotărî cu privire la succesiune în ansamblul său – Reglementare națională care guvernează competența internațională în materia întocmirii certificatelor naționale de moștenitor – Certificatul european de moștenitor”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a doua) din 21 iunie 2018

1. *Cooperare judiciară în materie civilă – Competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și crearea unui certificat european de moștenitor – Regulamentul nr. 650/2012 – Competență generală – Aplicare la succesiunile cu elemente de extraneitate*

(Regulamentul nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 4)

2. *Cooperare judiciară în materie civilă – Competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și crearea unui certificat european de moștenitor – Regulamentul nr. 650/2012 – Competență generală – Domeniu de aplicare – Natura contencioasă sau necontencioasă a procedurii – Lipsa incidenței*

(Regulamentul nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 4)

3. *Cooperare judiciară în materie civilă – Competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și crearea unui certificat european de moștenitor – Regulamentul nr. 650/2012 – Certificat european de moștenitor – Competență pentru a emite certificatul – Articolul 64 – Obiectul dispoziției*

(Regulamentul nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 64)

4. *Cooperare judiciară în materie civilă – Competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și crearea unui certificat european de moștenitor – Regulamentul nr. 650/2012 – Competență generală – Domeniu de aplicare – Reglementare a unui stat membru care prevede competența instanțelor sale pentru a emite certificate naționale de moștenitor în pofida lipsei reședinței obișnuite a defunctului în acest stat membru – Inadmisibilitate*

(Regulamentul nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 4)

1. Potrivit textului său, articolul 4 din Regulamentul nr. 650/2012 prevede competența instanțelor judecătorești ale statului membru în care defunctul își avea reședința obișnuită în momentul decesului de a hotărî cu privire la succesiune în ansamblul său. În această privință, trebuie să se precizeze că, deși niciun element din textul acestei dispoziții nu indică faptul că aplicarea normei generale de competență enunțate la acest articol ar fi supusă condiției existenței unei succesiuni care implică mai multe state membre, această normă se întemeiază totuși pe existența unei succesiuni cu elemente de extraneitate. În plus, din titlul articolului 4 din Regulamentul nr. 650/2012 rezultă că această dispoziție reglementează determinarea competenței generale a instanțelor judecătorești ale statelor membre, în timp ce repartizarea competențelor pe plan intern este stabilită potrivit normelor naționale, în conformitate cu articolul 2 din acest regulament.

(a se vedea punctele 34-36)

2. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 43 și 44)

3. Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 90 din concluzii, certificatul european de moștenitor, care a fost creat prin Regulamentul nr. 650/2012, beneficiază de un regim juridic autonom, stabilit prin dispozițiile capitolului VI din acest regulament. În acest context, articolul 64 din regulamentul menționat are ca obiect să precizeze că atât instanțele judecătorești, cât și alte autorități determinate sunt competente să elibereze un asemenea certificat de moștenitor, specificând în același timp, printr-o trimitere la normele de competență conținute la articolele 4, 7, 10 și 11 din același regulament, statul membru în care urmează să aibă loc eliberarea unui asemenea certificat.

(a se vedea punctul 46)

4. Articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede că, deși defunctul nu își avea reședința obișnuită în acest stat membru în momentul decesului, instanțele din acest stat rămân competente să elibereze certificate naționale de moștenitor, în cadrul unei succesiuni cu elemente de extraneitate, atunci când unele bunuri succesoriale sunt situate pe teritoriul statului membru menționat sau dacă defunctul avea cetățenia aceluiași stat membru.

După cum a amintit avocatul general la punctele 109 și 110 din concluzii, Curtea s-a pronunțat deja în sensul că o interpretare a dispozițiilor Regulamentului nr. 650/2012 care ar duce la o fragmentare a succesiunii ar fi incompatibilă cu obiectivele regulamentului menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 octombrie 2017, Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:755, punctul 57). Astfel, întrucât unul dintre aceste obiective constă în instituirea unui regim uniform aplicabil succesiunilor cu elemente de extraneitate, realizarea lui implică armonizarea normelor referitoare la competența internațională a instanțelor judecătorești ale statelor membre atât în cadrul procedurilor contencioase, cât și în cadrul celor necontencioase. Interpretarea articolului 4 din regulamentul menționat, potrivit căreia această dispoziție determină competența internațională a instanțelor judecătorești ale statelor membre în privința procedurilor de eliberare a certificatelor naționale de moștenitor, urmărește, în interesul unei bune administrări a justiției în cadrul Uniunii, realizarea acestui obiectiv prin limitarea riscului unor proceduri paralele în fața instanțelor judecătorești ale unor state membre diferite și a unor contradicții care ar putea rezulta din acestea.

(a se vedea punctele 56, 57 și 59 și dispozitivul)